

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 442. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602236416/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

- fylde af Ærlighed/Thi værshushvet det er mit Æv/Kan der da gives noget bedre.
- 334 *Nussdorf*: lille by i udkanten af Wien. Del af *Döbling*. – *ruddede Wien fra Tyrkierne*: i 1683 belejrede tyrkiske tropper Wien, men blev slået tilbage af den polske konge Johann Sobiesky, 1674-1696.
- 335 *Osterlåde! Osterlåde!* ...: fra Ingemanns romancecyklus *Holger Danske*, 1837.
- 336 *Fru Venus*: Fru Venus mentes i middelalderen at holde sit eldkovshof i Hørselberg, mellem Gotha og Eisenach. – *Tannhäuser*: tysk minnesanger, som blev betaget af fru Venus JK benyttede senere motivet i *Angst* – *Mød*, 1912-1914.
- 338 *Tokay*: vinområdet (eller byen) Tokay. – *Elysium*: efter græk opfattelse levede visse ypperlige mennesker videre her. Jf. *Odyseen*, 4. sang, vers 564 ff. – *Hegyalya*: bjergkæde i Ungarn. – *Mászöldes*: sød, fyldig vin. – *Szamorodner*: tor bordvin. – *Muskateller*: sød brud eller gylden hedvin fra Malaga. Her centraleuropæisk vintype, der minder om M. – *Tokayen-Eisens*: den fineste tokayervin. – *den æstfugten* ... *aller Weine*: den mest duftende, mest åndfulde, mest velsmagende af alle vine – *Holger Drachmanns Fødselsdag*: 9. oktober. – *Et Sus af sagte høstlig Vind*: fra Holger Drachmann. *Sangenes Beg*, 1889. Her citeres digtet i 1880.
- 344 *Konvent*: møde mellem et provsts præster
- 347 *Fodhjosi*: fodposen.
- 352 *to Opløsninger* ... *to Maaneders Mellemrum*: maj og juli 1881.
- 353 *Provsteværet*: den gejstlige ret, som nedsættes, når sager rejses mod præster og kirkebergete. – *det næn forestaaende Rigslagsvalg*: 26/7 1881.
- 355 *Apostolens Ord*: Brevet til Hebræerne 1,13. – *Ægteskab* ... *separeret*: forkert brug af verbet. – *fraternisere* ... *Følelse*: forkert brug af verbet. – *sit Privilegium*: sin støtte.
- 358 *miste* ... *de det*: Matthæus 10,39. – *Julius Larsens retskrivning*: se Peter Skautrup *Det danske Sprog Historie*, bd. 4, 1968, s. 69-73.
- 363 *O dejlige Land*: JK følger Grundtvigs *Poetiske Skrifter* V, 1883, med enkelte ændringer. – *De loevales Land*: udtrykket findes i Esajas 53,8. Her forbindes det med Hading-sagnet, som findes hos Saxo. Se *Danmarks Kønne* af Saxe Runemester, fordansket ved N.F.S. Grundtvig, 2. udg. 1855, s. 33.
- 366 *det Skerfsted*: Apost. Gern. 2,18.
- 371 *Fakta er denne*: Fakta er disse.
- 372 *dinmentere*: dementere. – *Valget den 26. juli*: 1881.
- 374 *Candidatus magistræ*: cand.mag.
- 376 *dei nationale*: jf. Georg Brandes' interesse for det nationale. – *Cahzien*: på denne tid, 1880, Østrigs største provins.
- 379 *Det var Kilder* ... *Glane*: jf. modsætningsvis *Nyaars-Morgen*, 1824: «De lærte jeg arme/i Midvinter sval,/At Lys uden Varme/Er Høvelvedes Kvale»